

ĐỀ:

I. PHẦN ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc hai đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Trích 1:

“Vẫn còn bao nhiêu nắng
Đã vơi dần cơn mưa
Sấm cũng bớt bất ngờ
Trên hàng cây đứng tuổi.”

(Trích *Ngữ văn 9*, tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 70)

Câu 1. (0,5 điểm) Đoạn thơ trên trích trong tác phẩm nào? Tác giả là ai?

Câu 2. (0,5 điểm) Tìm những từ chỉ thiên nhiên trong đoạn thơ trên.

Câu 3. (0,5 điểm) Em hiểu như thế nào về hình ảnh “hàng cây đứng tuổi”?

Trích 2:

“Con đường theo đuổi ước mơ không bao giờ là con đường an toàn, cũng không phải là con đường dễ dàng. Đôi khi ta phải chấp nhận đi đường vòng, làm việc mình không thích để nuôi dưỡng ước mơ. Đôi khi ta phải đứng lên chống lại định kiến xã hội để đi theo con đường của mình. Nhiều khi ta phải đối mặt với cô đơn, thất vọng. Dù làm gì, dù thế nào đi nữa, thì đừng bỏ cuộc. Hãy luyện tập mãi giữa hừng ngày. Trái ngọt có được sau những chặng đường dài thực sự rất xứng đáng. Hãy tin tưởng.”

(Trích *Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu*, Rosie Nguyễn, NXB Hội nhà văn, 2019, tr. 217)

Câu 4. (0,5 điểm) Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 5. (1,0 điểm) Nêu tác dụng của biện pháp tu từ ẩn dụ trong câu “Trái ngọt có được sau những chặng đường dài thực sự rất xứng đáng.”

II. PHẦN LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1. (3,0 điểm) Từ nội dung trong đoạn trích 2 (phần đọc hiểu), hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về cách nuôi dưỡng ước mơ của em.

Câu 2. (4,0 điểm) Phân tích hai khổ thơ sau:

“Ta làm con chim hót
Ta làm một cành hoa
Ta nhập vào hoà ca
Một nốt trầm xao xuyến.
Một mùa xuân nho nhỏ
Lặng lẽ dâng cho đời
Dù là tuổi hai mươi
Dù là khi tóc bạc.”

(Trích *Mùa xuân nho nhỏ*, Thanh Hải, *Ngữ văn 9*, tập hai, NXB Giáo dục Việt Nam, 2020, tr. 56)

-----HẾT-----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT ĐỀ THI VÀO 10 NĂM HỌC 2024 - 2025

MÔN NGỮ VĂN – BÌNH THUẬN

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH247.COM

I. ĐỌC HIỂU

Câu 1.

Cách giải:

- Đoạn thơ trên được trích trong tác phẩm: Sang thu
- Tác giả: Hữu Thỉnh.

Câu 2.

Cách giải:

Những từ ngữ chỉ thiên nhiên trong đoạn thơ trên bao gồm: nắng, cơn mưa, sấm, hàng cây.

Câu 3.

Cách giải:

Hình ảnh “hàng cây đứng tuổi” có thể hiểu là: phép nhân hóa gọi cái xế chiều của đời người, gọi hình ảnh những con người đã trưởng thành, trầm tĩnh và vững vàng hơn.

Câu 4.

Cách giải:

Phương thức biểu đạt chính được sử dụng: Nghị luận.

Câu 5.

Cách giải:

Tác dụng của biện pháp tu từ ẩn dụ:

- Nhấn mạnh thành quả của sự cố gắng.
- Tăng sức gợi cho câu văn.

II. LÀM VĂN

Câu 1.

Cách giải:

Yêu cầu về hình thức: Đoạn văn khoảng 200 chữ, không mắc lỗi diễn đạt, dùng từ. Đảm bảo đủ 3 phần: mở đoạn, thân đoạn, kết đoạn.

Yêu cầu về nội dung: Làm sáng tỏ được ý nghĩa của sự tha thứ với mỗi con người.

Bài làm có thể triển khai theo nhiều cách, sau đây là gợi ý của TuyenSinh247.com

* Nêu vấn đề nghị luận: Cách nuôi dưỡng ước mơ của em.

* Bàn luận:

- Nuôi dưỡng ước mơ là quá trình giữ cho niềm tin về mục tiêu trong cuộc sống luôn được phát triển và sống động.

- Cách nuôi dưỡng ước mơ:
- + Để nuôi dưỡng ước mơ, trước hết chúng ta cần phải xác định được ước mơ của bản thân là gì?
- + Khi đã xác định được ước muốn của bản thân, con người cần nỗ lực vì ước muốn đó bằng nhiều cách: Trau dồi kĩ năng, tích cực học hỏi, tích cực trải nghiệm,...
- + Đối với những khó khăn thử thách trên quá trình thực hiện ước mơ cần kiên nhẫn vượt qua.
- + Luôn để ngọn lửa ước mơ trong mình không lụi tắt bằng cách như: lắng nghe bên trong, lắng nghe những diễn giả truyền cảm hứng,....
- Liên hệ bản thân.

Câu 2.

Cách giải:

*** Yêu cầu về hình thức:**

- Bài viết đảm bảo cấu trúc của một bài văn gồm 3 phần:
- + Mở bài: nêu được vấn đề.
- + Thân bài: triển khai được vấn đề.
- + Kết bài: khái quát được vấn đề.
- Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.

*** Yêu cầu về nội dung:**

Bài viết đảm bảo những nội dung sau đây:

1. Mở bài:

- Giới thiệu vài nét về tác giả Thanh Hải và bài thơ Mùa xuân nho nhỏ.
- Hoàn cảnh bài thơ ra đời
- Khái quát lại vị trí khổ 4,5 cần phân tích.

2. Thân bài:

a. Khổ 4: Khát vọng hóa thân thành những vẻ đẹp của cuộc đời

- Nội dung của khổ 4 chính là tiếng lòng của tác giả muốn được hòa nhập với cộng đồng. Đồng thời, ông cũng khao khát được mang lại niềm vui cho cuộc đời này:

Ta làm con chim hót,
Ta làm một nhành hoa.
Ta nhập vào hoà ca.
Một nốt trầm xao xuyến.

- Khổ thơ 4 được nhà thơ sử dụng nghệ thuật điệp từ “ta làm” kết hợp với nhịp thơ nhanh, bồi hồi. Điều này thể hiện khát khao mãnh liệt của tác giả muốn được cống hiến cho đời:
- + Ước mơ trở thành con chim cất tiếng hót trong trẻo tặng cho đời cùng niềm hân hoan vĩnh cửu.
- + Ước mơ trở thành một nhành hoa đem tới hương thơm, sắc thắm và tạo nên vẻ đẹp cho đời. Rõ ràng, đang là người bệnh, nhưng ông vẫn không ngừng hy vọng về một cuộc sống tốt đẹp

+ Khao khát trở thành nốt trầm trong bản nhạc không ồn ào, không cao điệu nhưng đầy lắng đọng. Tác giả muốn cống hiến một cách lặng thầm để hòa vào khúc ca mừng xuân về của dân tộc.

→ Những ước mơ tưởng chừng như nhỏ bé, giản dị ấy nhưng đều mang những ý nghĩa cao đẹp góp phần tô thắm thêm cuộc đời tươi đẹp. Bên cạnh đó, việc sử dụng đại từ “ta” lặp lại thể hiện rằng khao khát đó không chỉ là của riêng ông mà là của toàn thể mọi người dân Việt Nam.

Kết luận: Khổ thơ 4 làm nổi bật lên khát khao sống mãnh liệt của nhà thơ muốn dâng trọn cuộc đời cho nghệ thuật, của một người chiến sĩ cách mạng muốn cống hiến cho đất nước.

b. Khổ 5: Khát vọng hóa thân thành mùa xuân vĩnh hằng

- Nội dung khổ thơ thứ 5 thể hiện ước nguyện được cống hiến chân thành của nhà thơ. Niềm khát khao ấy không bị giới hạn bởi bất kỳ thời gian hay không gian nào:

Một mùa xuân nho nhỏ

...

Dù là khi tóc bạc.

Hình ảnh mùa xuân nho nhỏ được nhắc tới ở đây chính là ẩn dụ cho cuộc đời mỗi con người. Mỗi chúng ta có thể âm thầm, lặng lẽ chọn những cách sống, cách cống hiến khác nhau nhưng đều không ồn ào, hướng về mục tiêu mùa xuân đại thắng của toàn dân tộc.

- Nhà thơ đã dùng hai từ láy “lặng lẽ” và “nho nhỏ” để diễn tả một cách rất khiêm tốn và chân thành về nhân cách sống.

- Từ những điều trên, ta thấy được nhà thơ có một lối sống, cách sống vô cùng cao đẹp. Không ồn ào, đao to búa lớn mà ông chỉ ao ước một cách lặng lẽ, âm thầm trở thành một mùa xuân nho nhỏ, góp chút sức lực dù là nhỏ nhất để dâng hiến cho cuộc đời.

- Trong khổ thơ nhà thơ đã liên tục sử dụng điệp ngữ “dù là” nhằm thể hiện thái độ chân thành, tự nguyện. Dù cho ở bất cứ hoàn cảnh nào, ông vẫn không nản lòng và bỏ cuộc.

- Sự cống hiến không phân biệt độ tuổi nào như khi ta còn trẻ đang tuổi đôi mươi hay lúc tóc đã bạc. Chỉ cần còn sống nhà thơ vẫn muốn đóng góp cho sự nghiệp chung của toàn dân tộc.

=> Nhận xét về lẽ sống đẹp: sống và cống hiến những điều đẹp đẽ nhất cho cuộc đời.

c. Đặc sắc nghệ thuật

- Sử dụng điệp ngữ.

- Vận dụng từ láy linh hoạt.

- Hình ảnh tươi sáng, giàu tính nhân văn.

- Nhịp thơ nhanh.

3. Kết bài:

- Tóm tắt lại giá trị nội dung và nghệ thuật của khổ thơ 4,5:

+ Thể hiện ước nguyện được cống hiến của tác giả.

+ Thể thơ năm chữ, hình ảnh trong sáng, sinh động.

- Nêu suy nghĩ của bản thân về khổ 4, 5.

-----HẾT-----